

Múltunk jelen időben

NEMZETI KASTÉLYPROGRAM
ÉS NEMZETI VÁRPROGRAM

Európai Unió
Európai Regionális
Fejlesztési Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

SZÉCHENYI 2020

2018. március 26.

MINISZTERELNÖKSÉG

SAJTÓKÖZLEMÉNY

A NEMZETI KASTÉLYPROGRAM ÉS NEMZETI VÁRPROGRAM OROSZLÁNY–MAJKPUSZTAI ESTERHÁZY-KASTÉLYT ÉS KAMALDULI REMETESÉGET ÉRINTŐ FEJLESZTÉSEI

A Nemzeti Kastélyprogram és Nemzeti Várprogram keretében 39 műemlék – 20 kastély és 19 vár – újul meg, nemcsak régi szépségüket nyerik vissza, hanem új funkciókkal is gazdagodnak, hogy – adottságaikhoz igazodó módon – megfeleljenek a mai kor turisztikai igényeinek.

Az oroszlány–majkpusztai Esterházy-kastély és kamalduli remeteség ennek a nagyszabású fejlesztési programnak a keretében születik újjá. Az észak-vértesi erdőség mélyén, náddal körülvett tavak szomszédságában bújjik meg Magyarország Európa-szerte kuriózumnak számító műemlék együttese.

Az épületegyüttes „A majki kamalduli remeteség turisztikai célú fejlesztése II.” ütem című projekt (GINOP-7.1.1.-15-2015-00002) keretében 1,5 milliárd forint Európai Unió forrásból újul meg, amely 1 299 268 278 millió forintos hazai támogatással egészül ki.

A program célja, hogy a műemlékhelyreállítás és az örökségmegőrzés alapvető szempontjai mellett egy egységes, Európában is unikális, jól értékesíthető turisztikai termékcsomag valósuljon meg, amely valóban érdekli a látogatókat. Egy-egy vár vagy kastély szinte mindig az adott település egyik jelképe, szimbolikus értékű helyszín, különleges helyet foglal el a köztudatban, ezért fontos a helyi identitás erősítése. A várak, kastélyok a fejlesztési koncepció alapján egyre inkább közösségi térként is szolgálnak majd, ha a vendég jól érzi magát bennük, jelentősen több időt tölt el, és ez növeli a bevételt, amelyekből a műemlékek fenntarthatók.

Fontos cél tehát az épületek szellemi újjászületése is: fizikai rehabilitációjuk mellett a szellemi rehabilitációjuk is megvalósul. A várak, majd a kastélyok évszázadokon keresztül a magyar és az európai kultúra „fellegvárai” voltak, most a 21. századi igényeknek megfelelően újraértelmezett formában kapják vissza ezt a szerepüket, jól illeszkedve az épületek műemléki adottságaihoz. Olyan közösségi és kulturális terek kerülnek kialakításra, amelyek különböző művészeti ágakat felölelő programokat kínálnak a látogatóknak.

A komplex funkciót betöltő, többféle bevételi forrásra támaszkodó objektumok egy egységes rendszerbe foglalt láncot alkotnak majd, egységes, nyugat-európai színvonalú turisztikai desztinációként. Az egyes vonzerők hozzájárulnak a kistérség gazdaságának az élénkítéséhez, a munkahelyteremtéshez és a vidékfejlesztési célokhoz, és úgynevezett multiplikatív hatással is rendelkeznek majd: a környező kis- és középvállalkozók rácsatlakozhatnak az Európai Unió és hazai forrásból turisztikai vonzerővé fejlesztett, korábban romos és kihasználatlan műemléki szolgáltatások struktúrájára.

A program az ország egész területét lefedi. Művészettörténeti szempontból a legszínvonalasabb épületek szerepelnek benne, nemzetközi szintre emelve a kastély- és várláncot, amely a magyar épített örökség egyik legfontosabb megjelenítője lesz.

Múltunk jelen időben

NEMZETI KASTÉLYPROGRAM
ÉS NEMZETI VÁRPROGRAM

Európai Unió
Európai Regionális
Fejlesztési Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

SZÉCHENYI 2020

A programban szereplő helyszínek mindegyike egységes arculattal és sztenderd szolgáltatási csomaggal, ajándékbolttal és kávézóval rendelkezik majd.

Fontos, hogy hiteles, ugyanakkor friss és interaktív kiállítási tartalom fogadja az épületbe látogatókat. Minden helyszín egyedi, a kiállítási tematika ehhez illeszkedő jellemzőkkel rendelkezik, ezáltal az egykori magyar kastély- és várélet minden rétege bemutatásra kerül. Alapvető cél, hogy a kiállításnak olyan grafikai arculata és olyan atmoszférája legyen, amellyel a vendégek azonosulni tudnak. Nagy hangsúlyt fektet a program az előkészítő munkára: a falszöveget, a régészeti, a restaurátori, a levéltári, a tervtári, a köz- és a magángyűjteményekben végzett kutatások alapján összeállt adathalmaz kreatív és közérthető feldolgozásával áll össze egy olyan kiállítás, amely vonzza a látogatókat, és elidőznek benne. Az épületek múltját a történetmesélés, az anekdoták mentén is megismerhetik a látogatók. Minden helyszínen bemutatásra kerülnek az egykori birtokos családok egymást váltó generációi, megelevenednek a történelemkönyvekből ismert nemesi családok tagjai. A kastélyban, várban zajló életmód, a főúri család hétköznapijai és ünnepei, sőt a személyzet feladatai is a kiállítás részét képezik. A koncepció fontos eleme az interaktív és multimédiás eszközök használata és kiállításokba építése. Így be lehet például mutatni az épületek kinézetét különböző építési korszakokban, virtuális túrát lehet tenni a kiterjesztett valóság alkalmazásával a műemlék falai között különböző történelmi korokban, vagy holoprojektoros vetítéssel láthatóvá válik egy makettben, hogy az épület egyes helyiségei milyen célt szolgáltak, milyen tevékenységet végeztek ott egykor. A kastély vagy vár látogatási útvonalának végigjárására a hagyományos idegenvezetés mellett lehetőség nyílik többnyelvű táblagépes, azaz tablettes, visualguide-os eszköz segítségével is.

A változatos, helyi adottságokra támaszkodó, a mindennapokban is használható termékekkel felszerelt ajándékbolt egyre fontosabb részévé válik a látogatóközpontoknak. Itt nyílik lehetőség a helyben termelt, a környékbeli termelőktől származó minősített termékek befogadására és értékesítésére is, így valósítható meg az a gazdasági modell, amely a kastélyok hosszú távú, önfenntartó működését szolgálja.

Külön figyelmet szentel a program a kastélyparkok újszerű hasznosítási lehetőségeinek: érdekes programkínálattal és jó infrastrukturális háttérrel felszerelve a helyszínen tartózkodás ideje többszörösére nyújtható egyfajta „történelmi szabadidőközpontként” működtetve. Ide sorolhatók a népszerű magánrendezvények, esküvői fotózások, csapatépítő tréningek, konferenciák.

A remeteség infrastrukturális fejlesztésének elemei:

- A projekt keretében teljes körűen restaurálásra és helyreállításra kerül hét cellaház az új funkcióknak megfelelően.
- További cellaházak esetében tetőszerkezeti és homlokzati felújítás történik.
- Megújulnak az épületekhez tartozó cellakertek is.
- A megmaradt templomtorony teljes körű restaurálása, helyreállítása, továbbá a hozzá kapcsolódó templomrom virtuális megelevenítése és bejárhatóvá tétele,
- Az ásatások során nemrég feltárt kriptá bemutatása, látogathatóvá tétele.
- A grottakápolna felújítása, restaurálása
- Jégverem helyreállítása és bővítése egy új kiszolgáló épülettel
- Az új kerítés mellett egy pajta kerül elhelyezésre
- Az új kerítés mellett kerül elhelyezésre a fából készülő komposztáló is.
- Új fogadóépület és fogadótér építése a tó partján.
- Parkoló és gyalogos járdák kialakítása.
- A felújítás kiterjed az egykor gazdálkodásra is használt teraszos mértani kert rekonstrukciójára, épített elemeinek teljes körű helyreállítására, és a tájképi kert megújítására is. A vendégek fogadását az akadálymentes parkoló kialakítása segíti majd.

Múltunk jelen időben

Európai Unió
Európai Regionális
Fejlesztési Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

SZÉCHENYI 2020

A turisztikai fejlesztés elemei:

A remeteség egyedi jellegére és történeti hagyományaira épülve a fejlesztés fő célja a szerzetesi élet és a remeteség gazdálkodásának megelevenítése, bemutatása. Az újonnan épülő fogadóépület helyet biztosít többek között az információs pontnak, a jegypénztárnak, az ajándékboltnak, az étteremnek és a kávézónának. Az épületben a remeteség történetéhez kapcsolódó rövid animációs filmek is segítik a látogatókat a kiállítás megtekintése előtt a ráhangolódásra. A fogadóépület külső terében pihenőpark létesül játszótéri elemekkel, sétányokkal.

További megvalósuló fejlesztések:

- **„A kert gyümölcsei és a lélek virágai”** című, több egységet magában foglaló kiállítás a majki kamalduli remeteség fogadó épületében, a cellaházakban, a templomból fennmaradt torony egyes szintjein és a korábbi templomhajó alatti kriptában, a grottakápolnában, a geometrikus barokk kertben és a 19. századi angol kertben kalauzolja végig a látogatót.
- Az egyes cellaházakban egyrészt különböző enteriőr terek (kápolna, lakószoba, műhely, fáskamra) kapnak helyet, másrészt olyan cellaház is felújításra kerül, amelyben a látogató a kiállításokhoz kapcsolódó többletinformációkat is megkapja audiovizuális eszközök segítségével, mint például a remeteség felépítését bemutató interaktív térkép, vagy gyógyfőzet-keverő játék.
- A látványmanufaktúra, kézműves és múzeumpedagógiai cellaházakban pedig olyan tárgyak is elhelyezésre kerülnek, amelyek megfoghatóak, kipróbálhatóak, és amelyeknek eredetijét a látogatók a kiállítás során az enteriőr cellaházakban már láthatták.
- Korabeli tevékenységek megidézésével a remeteség gazdálkodása és a szerzetesek mindennapi tevékenységei egyaránt megismerhetővé és kézzelfoghatóvá válnak. Ilyen például a szappanfőzés, lúdtollal írás, konyhai növények és gyógynövények felhasználása és rózsafűzér készítés.
- A látogató a cellaházak történeti hátterét virtuális valóságra épített alkalmazás segítségével a cellaházak között sétálva jobban megismerheti, betekintve ilyen módon egy-egy szerzetesi házba.
- A felújított templomtorony, amely a remeteközösség lelki központja volt, a felújítás után szintén látogatható lesz. Kiállítótérként, valamint kilátópontként is funkcionál majd.
- A templom műemléki felújításával összefüggésben feltárandó kriptában az elhelyezett installációk és egy egyedülálló holoscreen kisfilm segítségével ismerheti meg a látogató a barokk lelkiség halállal kapcsolatos gondolatait.
- A parkban kerti meditációs tér kerül kialakításra, de helyet kap benne egy pajta is állatokkal, és egy ökopont is létesül.